

Výzva otevřené inovace pro konkurenceschopnost firem

Michal Beneš

CES VŠEM

www.cesvsem.cz

Konkurenceschopnost podniků

5.–6. února 2008, Brno

Konkurenceschopnost firmy

- Schopnost přežít (empirická definice)
- Schopnost dlouhodobě zhodnocovat majetek vlastníků (resp. dosahovat požadovaných cílů)
- Statické × dynamické pojetí
- Efektivnost za dané tržní rovnováhy × schopnost narušovat tržní rovnováhu
- Jak toho docílit?

Konkurenční charakteristiky

- Vše, co ovlivňuje působení firmy na trhu
- Vnitřní zdroje (faktorové vybavení)...
- ...ale také vztah k okolí...
- ...jeho využití (absorpční kapacita)...
- ...a schopnost učit se

Konkurenční výhoda

- Efektivnější využití konkurenčních charakteristik než konkurence
- Využití lepších konkurenčních charakteristik než přísluší konkurenci
- Odrazem je úroveň produktivity
- Cenově-nákladová × kvalitativní

Inovace

- „Nová myšlenka, která je komerčně využita“
(C. Ketels, Ö. Sölvell)
- „Čerstvé myšlení, které vytváří hodnotu“
(G. Sachs)
- „Zavedení nového nebo podstatně zlepšeného produktu (zboží nebo služby) či procesu, nové marketingové nebo organizační metody do podnikatelských praktik, organizace pracoviště nebo externích vztahů“ (Oslo manuál)

Business model

- Plní dvě základní funkce – vytváří hodnotu a část této hodnoty zachycuje
- Tvorba hodnoty → hodnotový řetězec
- Zachycení hodnoty prostřednictvím zajištění pozice v hodnotovém řetězci na základě konkurenční výhody
- Inovace ovlivňují jak vytvořenou hodnotu, tak i schopnost tuto hodnotu získat

Inovační proces

- ...zažívá internacionalizaci
- ...demokratizuje se (Von Hippel)
- ...a také se otevírá
- Lineární model inovací je mrtev?
- Jsou sledované jevy komplementy?
- Ale je to jen (?) další z firemních procesů, které toto zažívají...

Otevřená inovace

- „...the purposive inflows and outflows of knowledge to accelerate internal innovation, and expand the markets for external use of innovation, respectively“ (H. Chesbrough)
- Motivace na straně nákladů i výnosů
- Pouze další outsourcing nebo víc?
- Je to vůbec outsourcing? Není!!!

Dříve

Hollywood studio – zajišťovalo tvorbu, výrobu a distribuci prostřednictvím svých kmenových zaměstnanců pracujících v rámci exkluzivních smluv

HOLLYWOOD

Filmy vznikají jako jedinečný projekt, na němž se podílí najatý scénárista, režisér, herci, kameramani, osvětlovači, maskéři, designéři...

Nyní

Teorie × empirie

- Pozorovaný jev otevřené inovace
- Empirické analýzy však mají podobu pouze případových studií
- Chybí hlubší teoretická fundace...
- ...což má svůj projev v chybějících (?) statistických ukazatelích a následně hodnotnějších empirických analýzách

Spolupráce při inovačních aktivitách

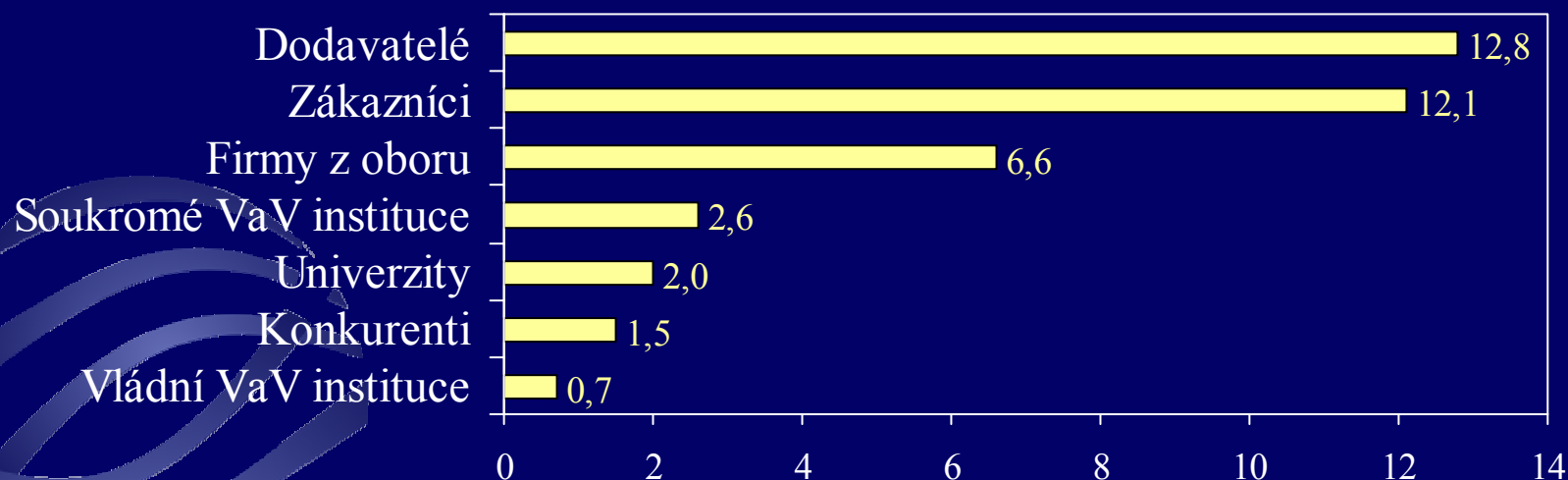
- V rámci inovačního šetření (CIS) jsou sledovány některé z charakteristik spolupráce
- Míra spolupráce je vyšší u větších firem

	SI	FI	SE	DK	FR	NL	CZ	HU	BE	IE	UK	ES	AT	DE	IT
Malé	38	39	38	39	35	33	30	28	29	25	29	14	14	13	11
Střední	52	49	50	46	43	49	46	48	48	45	31	27	20	16	18
Velké	66	74	69	69	60	67	67	59	73	54	43	50	49	41	35

Pramen: EUROSTAT (CIS)

S kým firmy spolupracují?

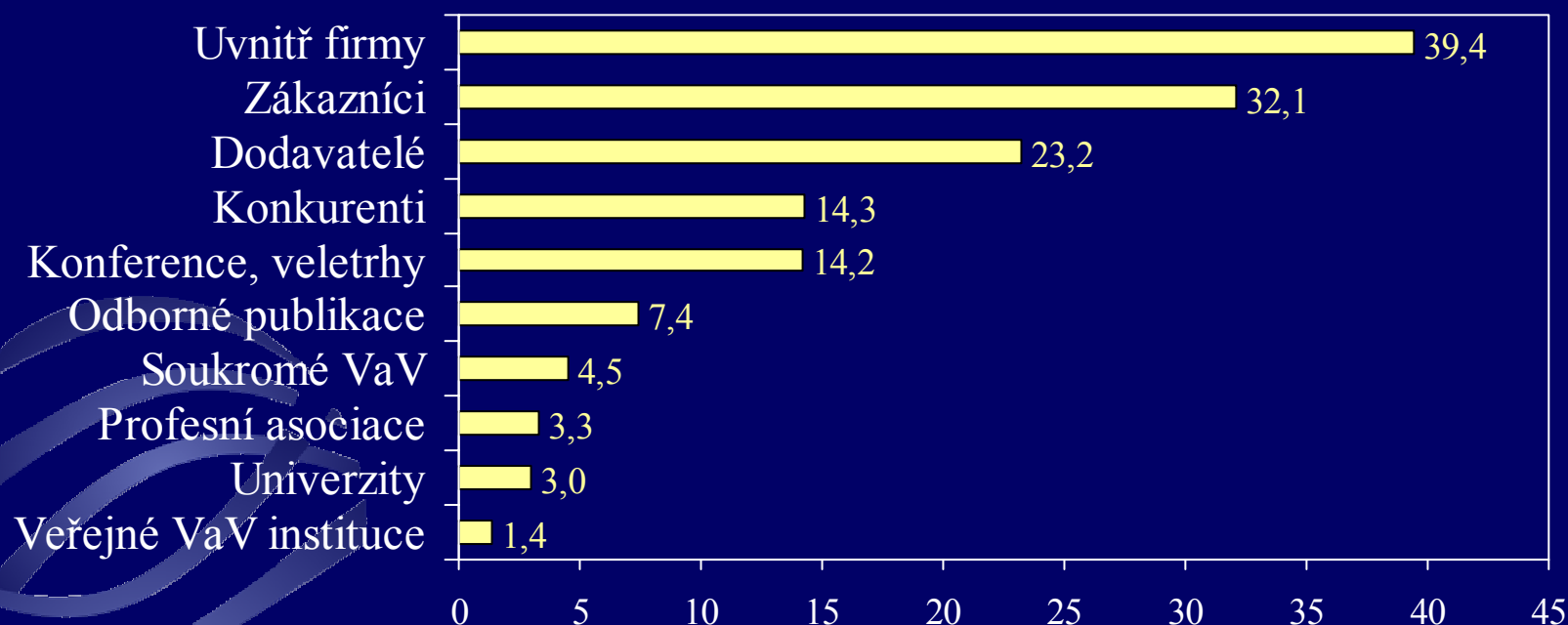
- Tradiční znalostní instituce to nejsou
- Významnější roli mají naopak tržní subjekty

Pramen: EUROSTAT (CIS)

Kde získávají informace?

- Vědecké informace nejsou příliš často využívány

Pramen: EUROSTAT (CIS)

Odvětiové rozdíly

- Inovační procesy jsou odvětvově specifické
- Sektorové inovační systémy (Malerba, Pavitt)
- Typickým projevem jsou rozdílné intenzity výzkumu a vývoje
- Nejenom VaV je zdrojem inovací
- Pozornost je věnovaná službám a low-tech
- Rozdílný přístup ke spolupráci podle odvětví

Závěr

- Otevřená inovace vyžaduje kvalitně rozvinutý management znalostí
- Inovace je jen (!) prostředkem k dosažení požadovaných výkonnostních cílů
- Zaleží na business modelech, jak tento prostředek zaručí dosažení těchto cílů
- Co na to všechno hospodářská politika???